

245**ZÁKON**

ze dne 10. srpna 2022,

kterým se mění zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů, se mění takto:

1. V § 2 se písmena c) a d) zrušují.

Dosavadní písmena e) až n) se označují jako písmena c) až l).

2. V § 2 písm. c) se slova „je koncovým příjemcem nebo osobou s koncovým vlivem“ nahrazují slovy „v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje právnickou osobu nebo právní uspořádání“.

3. V § 2 písm. d) se slova „kterými koncový příjemce může nepřímo získávat prospěch nebo kterými osoba s koncovým vlivem může nepřímo uplatňovat svůj vliv, včetně vlastnické a řídicí struktury“ nahrazují slovy „jejichž prostřednictvím jsou právnická osoba nebo právní uspořádání vlastněny nebo kontrolovány“.

4. V § 2 písm. e) se slova „možnost nepřímého získávání prospěchu nebo možnost nepřímého uplatňování koncového vlivu“ nahrazují slovy „vlastnictví nebo kontrola právnické osoby nebo právního uspořádání“.

5. V § 2 písm. f) se slova „možnost získávání prospěchu nebo možnost uplatňování koncového vlivu“ nahrazují slovy „vlastnictví nebo kontrola právnické osoby nebo právního uspořádání“.

6. § 3 se zrušuje.

7. § 4 zní:

„§ 4

(1) Korporaci v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje každá fyzická osoba, která přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání

- a) má podíl v korporaci nebo podíl na hlasovacích právech větší než 25 %,
- b) má právo na podíl na zisku, jiných vlastních zdrojích nebo likvidačním zůstatku větší než 25 %,
- c) uplatňuje rozhodující vliv v korporaci nebo korporacích, které mají v dané korporaci samostatně nebo společně podíl větší než 25 %, nebo
- d) uplatňuje rozhodující vliv v korporaci jinými prostředky.

(2) Rozhodující vliv v korporaci uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování nejvyššího orgánu korporace odpovídá jeho vůli.

(3) Rozhodující vliv v obchodní korporaci uplatňuje ovládající osoba podle zákona upravujícího právní poměry obchodních korporací.

(4) Má se za to, že rozhodující vliv v korporaci uplatňuje ten, kdo může jmenovat nebo odvolat většinu osob, které jsou členy statutárního orgánu korporace.

(5) Má se za to, že rozhodující vliv v jiné než obchodní korporaci, v bytovém nebo sociálním družstvu nebo v investičním fondu v právní formě akciové společnosti s proměnným základním kapitálem uplatňuje každá fyzická osoba, která je členem jejich statutárního orgánu nebo osobou v obdobném postavení nebo osobou zastupující právnickou osobu v tomto orgánu.

(6) Pro účely výpočtu výše nepřímého podílu v korporaci se v případě

- a) řetězení podílů, které mají navázané osoby nebo právní uspořádání, násobí a
- b) větvení součiny podílů z jednotlivých řetězení sčítají.

(7) Pro účely určení skutečného majitele investičního fondu v právní formě akciové společnosti

s proměnným základním kapitálem se nepřihlíží k investičním akciím, ledaže stanovy spojují s těmito akciemi obdobné hlasovací právo jako u zakladatelských akcií.“.

8. V § 5 odst. 1 písm. b) se slova „je-li osobou s koncovým vlivem v korporaci“ nahrazují slovy „uplatňuje-li v korporaci rozhodující vliv“.

9. V § 5 odst. 2 se slova „Je-li osobou s koncovým vlivem v korporaci“ nahrazují slovy „Uplatňuje-li v korporaci rozhodující vliv“, slova „je koncovým příjemcem“ se nahrazují slovy „je skutečným majitelem“, slova „skutečnými majiteli“ se nahrazují slovy „skutečným majitelem“, slovo „jsou“ se nahrazuje slovy „je také“ a slova „a každá fyzická osoba, která je jejím koncovým příjemcem“ se zrušují.

10. V § 5 odst. 3 se slova „Je-li osobou s koncovým vlivem právnická osoba, jejíž skutečný majitel je určen podle odstavce 1 nebo 2, platí, že každá osoba v jejím vrcholném vedení je také“ nahrazují slovy „Platí, že skutečný majitel korporace podle odstavce 1 nebo 2 je“ a na konci textu odstavce se doplňují slova „ , ve kterých je uplatňován rozhodující vliv“.

11. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který zní:

„§ 5a

(1) Fundaci, ústav, obecně prospěšnou společnost nebo právní uspořádání v konečném důsledku vlastní nebo kontroluje každá fyzická osoba, která v nich uplatňuje rozhodující vliv.

(2) Rozhodující vliv ve fundaci, ústavu a obecně prospěšné společnosti uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování statutárního nebo jiného řídicího orgánu odpovídá jeho vůli.

(3) Rozhodující vliv na správu právního uspořádání uplatňuje ten, kdo na základě vlastního uvážení, bez ohledu na to, zda a na základě jaké právní skutečnosti, může přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání dosáhnout toho, že rozhodování svěřenského správce odpovídá jeho vůli.“.

12. V § 7 se vkládá nový odstavec 1, který zní:
„(1) Skutečného majitele nemají

a) stát a územní samosprávný celek, dobrovolný svazek obcí, státní příspěvková organizace, příspěvková organizace územního samosprávného celku a

b) česká právnická osoba založená nebo zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, pokud Česká republika, kraj nebo obec ji převážně financují, uplatňují v ní rozhodující vliv nebo jmenují nebo odvolávají většinu osob, které jsou členy jejího statutárního nebo kontrolního orgánu; v případě obchodní korporace se vždy vyžaduje, aby veškeré podíly v ní měly přímo nebo nepřímo Česká republika, kraj nebo obec.“.

Dosavadní text se označuje jako odstavec 2.

13. V § 7 odst. 2 úvodní části ustanovení se slova „Platí, že“ nahrazují slovy „Má se za to, že podle odstavce 1 písm. b)“.

14. V § 7 odst. 2 se písmena a) až c), h) a j) až n) zrušují.

Dosavadní písmena d) až g), i), o) a p) se označují jako písmena a) až d), e), f) a g).

15. V § 7 odst. 2 písm. f) se slova „na prospěchu“ zrušují a za slova „podíly a“ se vkládají slova „podíly na“.

16. V § 9 odst. 2 se slova „nebo 38“ nahrazují slovy „ , 38 nebo § 41 odst. 3“.

17. V § 9 odst. 3 se slovo „určený“ zrušuje a za text „a)“ se vkládají slova „nebo § 5 odst. 3“.

18. V § 10, § 55 odst. 2 a v § 56 odst. 2 písm. b) se slova „ , koncový příjemce, osoba s koncovým vlivem“ zrušují a slova „může koncový příjemce získávat prospěch nebo osoba s koncovým vlivem uplatňovat svůj vliv“ se nahrazují slovy „právnická osoba nebo právní uspořádání jsou vlastněny nebo kontrolovány“.

19. V § 14 odst. 4 písm. b) se slovo „fundace“ nahrazuje slovy „právnické osoby“, text „§ 34“ se zrušuje a slovo „upravující“ se nahrazuje slovem „upravujícího“.

20. V § 15 odst. 1 písm. b) se slova „může koncový příjemce získávat prospěch nebo osoba s koncovým vlivem uplatňovat svůj vliv na zahraniční

právníckou osobu“ nahrazují slovy „je vlastněna nebo kontrolována zahraniční právnícká osoba“.

21. V § 16 odst. 2 se na konci textu písmene r) slovo „a“ nahrazuje čárkou a vkládají se nová písmena s) a t), která znějí:

- „s) poskytovateli pro účely vedení řízení o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci,
- t) Radě pro rozhlasové a televizní vysílání pro účely výkonu její působnosti a“.

Dosavadní písmeno s) se označuje jako písmeno u).

22. V § 16 odst. 3 se text „s)“ nahrazuje textem „u)“.

23. V § 23 odst. 3 písm. d) a v § 53 odst. 1 a 2 se slovo „prospěchu“ nahrazuje slovy „zisku, jiných vlastních zdrojích nebo likvidačním zůstatku“.

24. Za § 33 se vkládá nový § 33a, který zní:

„§ 33a

(1) Soud, který je příslušný k řízení o zápisu, určí na návrh právnícké osoby, zda je, nebo není právníckou osobou podle § 7 odst. 1 písm. b). Je-li to vhodné k ochraně práv třetích osob, určí tak i bez návrhu.

(2) Rozhodne-li soud, že právnícká osoba je právníckou osobou podle § 7 odst. 1 písm. b), zajistí do 3 dnů ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, aby byla tato skutečnost uveřejněna prostřednictvím evidence skutečných majitelů na internetových stánkách ministerstva.“.

25. V § 38 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b) se slova „právnícké osoby“ nahrazují slovem „korporace“.

26. V § 38 se na konci textu odstavců 1 a 2 doplňují slova „ , jsou-li splněny podmínky odstavce 7“.

27. V § 38 odstavce 3 a 4 znějí:

„(3) Do evidence skutečných majitelů se jako skutečný majitel veřejné obchodní společnosti, která nemá více než 3 společníky, automaticky propíše fyzická osoba, která byla zapsána

- a) v rámci zápisu do obchodního rejstříku jako její společník, nebo
- b) jako skutečný majitel korporace zapisované do veřejného rejstříku, která je společníkem veřejné

obchodní společnosti, jsou-li splněny podmínky odstavce 7.

(4) Do evidence skutečných majitelů se jako skutečný majitel spolku, pobočného spolku, zahraničního pobočného spolku, zájmového sdružení právníckých osob, mezinárodní nevládní organizace, společenství vlastníků jednotek, odborové organizace, organizace zaměstnavatelů, okresní a regionální komory podle jiného zákona nebo bytového nebo sociálního družstva automaticky propíše fyzická osoba, která byla zapsána v rámci zápisu do veřejného rejstříku jako člen jejich statutárního orgánu nebo osoba v obdobném postavení nebo osoba zastupující právníckou osobu v tomto orgánu.“.

28. V § 38 se doplňují odstavce 5 až 7, které znějí:

„(5) Do evidence skutečných majitelů se jako skutečný majitel honebního společenstva, politické strany, politického hnutí, církve, náboženské společnosti a ostatních právníckých osob podle zákona upravujícího církev a náboženské společnosti automaticky propíše fyzická osoba, která je vedena v registru osob podle zákona upravujícího základní registry (dále jen „registr osob“) jako člen jejich statutárního orgánu nebo fyzická osoba v obdobném postavení nebo osoba zastupující právníckou osobu v tomto orgánu.

(6) Pro účely automatického průpisu podle odstavce 3 se podíly společníků veřejné obchodní společnosti považují za stejně velké.

(7) Pro účely automatického průpisu podle odstavce 1 písm. b), odstavce 2 písm. b) a odstavce 3 písm. b) se za podíl zakládající postavení skutečného majitele považuje

- a) 40% nebo větší podíl v navázaných korporacích, ledaže má někdo stejný nebo větší podíl,
- b) nepřímý podíl ve společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo veřejné obchodní společnosti větší než 25 %, nebo
- c) 40% nebo větší podíl ve společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti nebo veřejné obchodní společnosti a v navázaných korporacích, ledaže má někdo stejný nebo větší podíl, jde-li o skutečného majitele podle § 5.“.

29. V § 39 se za slovo „rejstříku“ vkládají slova „nebo registru osob“.

30. V § 40 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Den zápisu nebo výmazu skutečnosti ve veřejném rejstříku nebo v registru osob působící automaticky průpis se automaticky propíše jako den, od kterého nebo do kterého je fyzická osoba skutečným majitelem; tento údaj nepůsobí nesrovnalost ani porušení povinnosti podle § 9 odst. 1.“.

31. V § 41 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Je-li u korporace, u které se neuplatní § 38, určen skutečný majitel pouze podle § 4 odst. 5 nebo § 5 odst. 1, může tato korporace v rámci návrhu na zápis navrhnout soudu nebo v rámci žádosti o zápis požádat notáře, aby byla jako její skutečný majitel automaticky propisována každá fyzická osoba, která je ve veřejném rejstříku nebo registru osob zapsána jako člen jejího statutárního orgánu nebo fyzická osoba v obdobném postavení nebo osoba zastupující právnickou osobu v tomto orgánu.“.

32. V § 45 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Byla-li evidující osoba vyzvána k odstranění nesrovnalosti spočívající v tom, že do evidence skutečných majitelů nebyl zajištěn zápis žádného údaje, zapíše soud poznámku o nesrovnalosti, aniž by o tom vydával rozhodnutí, již po marné výzvě podle § 43.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

33. V § 48 odst. 3 se slova „ , koncového příjemce, osoby s koncovým vlivem“ zrušují a slova „může koncový příjemce získávat prospěch nebo osoba s koncovým vlivem uplatňovat svůj vliv“ se nahrazují slovy „právnická osoba nebo právní uspořádání jsou vlastněny nebo kontrolovány“.

34. V § 53 odst. 1 a v § 54 odst. 1 se na konci textu odstavce doplňují slova „ ; to neplatí v případě skutečného majitele, který jím je podle § 5 odst. 1 a 3 na základě svého postavení osoby ve vrcholném vedení“.

35. V § 54 odst. 2 se číslo „15“ nahrazuje číslem „30“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Ministerstvo spravedlnosti do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona prostřednictvím

nastavení informačního systému evidence skutečných majitelů zajistí, aby automaticky propsané údaje podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, byly uvedeny do souladu s ustanoveními části třetí hlavy V zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a aby byly automaticky propsané údaje podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Ministerstvo spravedlnosti do 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona prostřednictvím nastavení informačního systému evidence skutečných majitelů v rámci údaje zapsaného do evidence skutečných majitelů podle § 13 písm. b) zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nahradí označení povahy postavení skutečného majitele „koncový příjemce“ nebo „osoba s koncovým vlivem“ nebo „koncový příjemce i osoba s koncovým vlivem“ v případě korporací označením „skutečný majitel podle § 4 zákona č. 37/2021 Sb.“ a v případě právních uspořádání a právnických osob, které nejsou korporacemi, označením „skutečný majitel podle § 5a zákona č. 37/2021 Sb.“ a v rámci údaje zapsaného do evidence skutečných majitelů podle § 13 písm. c) zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nahradí označení podílu skutečného majitele „podíl na prospěchu“ označením „podíl“. Údaj o podílu na hlasovacích právech a údaj o přímém podílu na prospěchu zapsaný do evidence skutečných majitelů podle § 13 písm. c) zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považuje také za údaj o podílu podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Osoby, o kterých podle § 7 písm. h) a j) až n) zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, platilo, že nemají skutečného majitele, zajistí do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, aby platné údaje o jejich skutečném majiteli odpovídaly požadavkům zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Na tyto osoby se do okamžiku prvního zápisu údajů do evidence skutečných majitelů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nepoužijí ustanovení části třetí

hlavy VI a části čtvrté zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ani ustanovení dalších zákonů vyžadující zjišťování skutečného majitele v evidenci skutečných majitelů.

4. Na právnické osoby a právní uspořádání vzniklé v období 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se po tuto dobu nepoužijí ustanovení části třetí hlavy VI a části čtvrté zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ani ustanovení dalších zákonů vyžadující zjišťování skutečného majitele v evidenci skutečných majitelů.

5. Osoba, která splnila povinnost podle § 9 zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zajistí do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, aby platné údaje odpovídaly požadavkům zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. K údajům, které byly zapsány do evidence skutečných majitelů podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a které se podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, do evidence skutečných majitelů nezapisují, se nepřihlíží. Tyto údaje nepůsobí nesrovnalost ani porušení povinnosti podle § 9 odst. 1 zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, to však nebrání provést jejich výmaz na návrh nebo na žádost.

6. Vyhovuje-li v případě osoby podle bodu 5 ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona stav zápisu požadavkům zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, platí, že do okamžiku zápisu do evidence skutečných majitelů podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, tento stav zápisu nepůsobí nesrovnalost ani porušení povinnosti podle § 9 odst. 1 zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ani nesrovnalosti podle jiného zákona, a v těchto případech se nepoužijí ustanovení § 42 až 51 a části čtvrté zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Je-li v případě osoby podle bodu 5 ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona skutečným majitelem podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, osoba, která jím podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebyla, nepoužijí se ve vztahu k tomuto skutečnému majiteli do okamžiku jeho zápisu do evidence skutečných majitelů podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nejdéle však do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, ustanovení § 52 až 54 zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Za den, od kterého je skutečným majitelem podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, osoba, která jím podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebyla, se považuje den nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Návrh na zápis, který byl doručen soudem, nebo žádost o zápis, která byla podána notáři, přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se posoudí podle zákona č. 37/2021 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

9. Zápis nebo automatický průpis na základě návrhu doručeného soudem nebo žádosti podané notáři před uplynutím 1 měsíce ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se provede nejdříve po uplynutí této doby; lhůta pro provedení zápisu po tuto dobu neběží.

10. Od soudního poplatku za první návrh na zápis doručený nejdříve v den nabytí účinnosti tohoto zákona a za další návrh, byl-li jemu předcházející návrh odmítnut, se osvobozují osoby podle bodů 3 a 5, a to nejdéle do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 2022.

Pekarová Adamová v. r.

Zeman v. r.

Fiala v. r.